

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžo/22/2015
Identifikačné číslo spisu: 5014200205
Dátum vydania rozhodnutia: 23.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5014200205.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudcov JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Soni Langovej v právnej veci žalobcu: ATRIA SK, s.r.o., IČO: 45 473 480, P. Mudroňa 5, Žilina, zastúpený Mgr. Pavlom Karmanom, advokátom, Veľká Okružná 26A, Žilina, proti žalovanému: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, Prievozská 32, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0551/99/2013 zo dňa 19. decembra 2013, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/14/2014-65 zo dňa 4. novembra 2014 a o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/14/2014-65 zo dňa 4. novembra 2014 voči výroku o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline
č.k. 20S/14/2014-65 zo dňa 04.11.2014 vo výroku vo veci samej p o t v r d z u j e.

Žalovaný j e p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy prvostupňového konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia v sume 511,35 € a z iných trov konania v sume 70,- €, na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Pavol Karman, advokát, Žilina, do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalovaný j e p o v i n n ý nahradiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 267,91 € na účet právneho zástupu žalobcu JUDr. Pavol Karman, advokát, Žilina, do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. SK/0551/99/2013 zo dňa 19.12.2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaný predmetným rozhodnutím potvrdil prvostupňové rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Žiline pre Žilinský kraj č. D/0069/05/2013 zo dňa 02.07.2013, ktorým žalobcovi uložil podľa § 14 ods. 2 zákona č. 108/2000 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri podomovom predaji a zásielkovom predaji v znení neskorších predpisov (ďalej len

„zákon č. 108/2000 Z.z.“) pokutu vo výške 360,- € pre nedodržanie povinnosti predávajúceho oznámiť spotrebiteľovi pri zásielkovom predaji pred uzavretím zmluvy na diaľku súčasne s ponukou aj svoje sídlo, keď bolo kontrolou dodržiavania povinností vyplývajúcich zo zákona č. 108/2000 Z.z., ako aj posúdením obsahu Zmluvy uzavieranej na diaľku medzi žalobcom ako predávajúcim a spotrebiteľom vrátane Všeobecných obchodných podmienok internetového veľkoobchodu ATRIA.SK, kde sú odpredávané výrobky aj kupujúcim, ktorí si ich nekupujú v rámci podnikateľskej činnosti (ktoré sú poskytované pred uzavretím zmluvy na diaľku súčasne s ponukou tovaru), zverejnených na internetovej stránke www.atria.sk < zistené, že predávajúci pred uzavretím zmluvy na diaľku súčasne s ponukou tovaru, neoznámil spotrebiteľovi svoje sídlo, keď na web stránke v sekcii „Kontakty“ bolo uvedené: „ATRIA SK, s.r.o., Tichá ulica 1, Žilina 011 38...“ a v zmysle výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Žilina je sídlo spoločnosti na adrese „ATRIA SK, s.r.o., P. Mudroňa 5, Žilina 011 38“, čím bol porušený § 10 ods. 1 písm. a/ zákona č. 108/2000 Z.z.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že vykonanými kontrolami boli zistené viaceré porušenia zákonov, a to konkrétne zákona č. 108/2000 Z.z. a zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z.z.“). Za porušenie povinnosti podľa zákona č. 108/2000 Z.z. bola žalobcovi uložená osobitná pokuta (ktorej uloženie súd preskúmava v tomto súdnom konaní) a za porušenie povinnosti podľa zákona č. 250/2007 Z.z. bola uložená osobitná pokuta, a to rozhodnutím Inšpektorátu SOI č. P/0068/05/2013 z 23.04.2013, ktoré rozhodnutie bolo zmenené rozhodnutím žalovaného č. SK/0405/99/2013 z 22.11.2013. Na rozhodovanie o správnych deliktach dopadajú požiadavky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách, pretože Dohovor v tomto článku uvádza „akékoľvek trestné obvinenie“. Pri súbahu viacerých správnych deliktov, ktoré boli spáchané viacerými konaniami (viacčinný súbeh), pri nedostatku špeciálnej úpravy je potrebné použiť z hľadiska analógie legis tzv. absorpčnú zásadu, ktorej podstata spočíva v absorpcii sadzieb, teda že prísnejší trest pohlcuje miernejší. Zbiehajúce sa delikty sú tak postihnuté len trestnom určeným pre najťažší z nich, čo pri rovnakých sadzbách pokút znamená, že správny orgán posúdi závažnosť deliktu a úhrnný trest uloží podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov. Závažnosť je nutné posudzovať predovšetkým s ohľadom na charakter individuálneho objektu deliktu, čiže záujem, proti ktorému delikt smeruje a ku ktorému je ochrana právnych predpisov určená. Absorpčnou zásadou sa ani prvostupňový ani druhostupňový správny orgán neriadili a uložili dve pokuty za viaceré porušenia právnych predpisov, hoci v danom prípade viacero správnych deliktov bolo spáchaných viacerými konaniami žalobcu (neuvedenie sídla na webovej stránke žalobcu, skoncipovanie všeobecných obchodných podmienok v rozpore so zákonom). Dôsledky viacčinného súbehu sa neprejavujú vo vylúčení deliktuálnej zodpovednosti za niektorý zo skutkov, ale v pravidlách ukladania trestov. Premietnutie tejto zásady pochádzajúcej z trestného práva do správneho nebráni vzniku situácie, pri ktorej jedno protiprávne konanie bude posudzované podľa iného právneho predpisu a druhé protiprávne konanie bude posudzované a sankcia ukladaná na základe iného právneho predpisu. Ak už bolo vydané právoplatné rozhodnutie, ktoré uložilo sankciu za konkrétny správny delikt, úlohou správneho orgánu rozhodujúceho o ďalšom správnom delikte za aplikácie absorpčnej zásady bude vziať do úvahy sankciu pred tým uloženú, a to najmä z pohľadu, ktorý skutok je ako správny delikt prísnejšie postihnutelný a podľa toho ďalšiu sankciu buď uložiť alebo sankciu vôbec neuložiť (ak bol postihnutý delikt najprísnejšie postihnutelný). Správny orgán teda v ďalšom rozhodnutí zohľadní skôr právoplatne uloženú sankciu za iný správny delikt, ak má byť uložený úhrnný trest.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný včas odvolanie a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že aplikácia zásad trestného práva, konkrétne v danom prípade absorpčnej zásady pri viacčinnom súbahu, sa v podmienkach administratívneho trestania javí v uvedenom prípade pri preukázanom porušení povinností stanovených viacerými zákonmi v oblasti ochrany spotrebiteľa, ako neaplikovateľná v praxi vzhľadom na špecifickosť samotnej úpravy. V predmetnom prípade bolo kontrolou žalobcu zistené tak porušenie zákona č. 250/2007 Z.z. ako aj povinnosti v zmysle zákona č. 108/2000 Z.z. Oba

uvedené predpisy obsahujú opis konaní, ktoré musí predávajúci pod hrozbou sankcie dodržiavať. Jednotlivé opisy skutkových podstát správneho deliktu v uvedených predpisoch nie sú vymedzené tak, ako je to v prípade zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon a skutkových podstát trestných činov, kde zásadný rozdiel spočíva v tom, že pokiaľ pri trestných činoch je pre každý jeden vymedzená aj samostatná trestná sadzba a závažnosť skutku je členená, v prípade vymedzenia skutkových podstát správnych deliktov táto pri jednotlivých vymedzená nie je. Zákon upravuje ukladanie sankcie v samostatnom ustanovení, pričom vymedzuje rozsah jej výšky do určitej hranice a okolnosti, na ktoré prihliada pri jej určovaní. Zistené porušenie povinnosti predávajúceho vyplývajúceho zo zákona č. 108/2000 Z.z. je administratívnym správnym deliktom právnickej osoby, kde nemožno hovoriť o zavinení. Za zistené porušenie zákona v tomto prípade zodpovedá právnická osoba ako celok, pretože zavinenie nie je pojmovým znakom a predpokladom vzniku zodpovednosti za túto kategóriu správneho deliktu, kde sa preukazuje len porušenie právnej povinnosti. Ide o tzv. absolútnu objektívnu zodpovednosť. Poukázal na ustanovenia § 14 ods. 2 zákona č. 108/2000 Z.z. a § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z., z ktorých vyplýva, že orgán dozoru má obligatórnu povinnosť postihovať každé zistené porušenie povinnosti v intenciách porušeného zákona. Uvedené zákony neumožňujú pokutu odpustiť, či ako sankciu použiť napr. pokarhanie, upozornenie a pod. Žalovaný uviedol, že téza, podľa ktorej je pri súbehu viacerých správnych deliktov (viacčinný súbeh) pri nedostatku špeciálnej úpravy potrebné použiť „analogiae legis“ tzv. absorpčnú zásadu, ktorej podstata tkvie v absorpcii sadzieb (prísnejší trest postihuje miernejší); zbiehajúce sa delikty sú tak postihnuté len trestom určeným pre najťažší z nich, čo pri rovnakých sadzbách pokút znamená, že správny orgán posúdi závažnosť deliktu a úhrnný trest uloží podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov, je v praxi, v podmienkach administratívneho trestania pri porušení povinností upravených v rôznych právnych normách v oblasti ochrany spotrebiteľa, majúcich samostatný sankčný mechanizmus a zakotvenú obligatórnu povinnosť uloženia pokuty, nevykonateľná. Významným je taktiež cieľ, ktorý tá-ktorá právna úprava v oblasti ochrany spotrebiteľa sleduje, a to je ochrana práv a oprávnených záujmov spotrebiteľa, ako aj ochrana vnútorného trhu pred konaním, ktoré je zákonom zakázané.

Nestotožnil sa s argumentáciou súdu prvého stupňa, že jedno protiprávne konanie bude posudzované podľa jedného zákona a sankcia bude ukladaná na základe iného právneho predpisu. Podľa názoru žalovaného by takýto postup správneho orgánu bolo možné hodnotiť ako nezákonný postup, zakladajúci stav právnej neistoty a popierajúci princíp predvídateľnosti rozhodovania orgánu dozoru. Žalovaný tiež uviedol, že je vylúčený súbeh deliktov rovnakej právnej kategórie, ak chránia odlišný spoločenský záujem (ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách v rámci zákona č. 250/2007 Z.z.; ochrana spotrebiteľa pri podomovom a zásielkovom predaji - špeciálna právna úprava pokiaľ ide o spotrebiteľské zmluvy uzatvárané na diaľku).

Žalovaný uviedol, že v praxi by potom mohla nastať situácia, kedy konkrétnemu subjektu bude uložená pokuta v značnej výške pre porušenie zákazu napr. používania nekalej obchodnej praxe v zmysle zákona č. 250/2007 Z.z., pričom následne bude zistené iné porušenie zákona totožným subjektom, napr. nevydanie dokladu o kúpe výrobku spotrebiteľovi, neoznačenie výrobku požadovanými údajmi, pričom tieto prípadne posúdené ako „menej“ závažné nebudú sankcionované práve na základe aplikácie absorpčnej zásady. Táto téza je v príkrom rozpore so samotným znením zákona č. 250/2007 Z.z., ktorý v § 24 ods. 1 za bodkočiarkou predpokladá opakované porušenie zákona, kedy je sadzba za zistené porušenie povinnosti vyššia, teda opakované porušenie povinnosti počas 12 mesiacov je hodnotené prísnejšou sadzbou/možnosťou uložiť vyššiu sankciu. Súčasne vzniká otázka, ako bude postupovať správny orgán v prípade, ak kontrolovaný subjekt poruší tú istú povinnosť (rovnaká závažnosť skutku), keď na jednej strane má aplikovať absorpčnú zásadu a na druhej strane mu zákon ukladá povinnosť v prípade opakovaného porušenia ktorejkoľvek povinnosti zvýšiť uloženú sankciu. Žalovaný je toho názoru, že funkcia orgánu dozoru by sa v takomto prípade minula účinku, keďže by sa dohľad obmedzil na upozornenie na „menej závažné“ porušenia zákona, za ktoré by sa neuložil trest. Naviac zákon nijakým spôsobom nešpecifikuje, ktoré porušenie je závažné a ktoré je treba chápať za menej závažné, resp. čo je rozlišovacím merítkom. Súčasne poukázal na to, že trestná (sankčná) sadzba za porušenie zákona č. 250/2007 Z.z. aj zákona č. 108/2000 Z.z., ktorejkoľvek povinnosti, je stanovená jednotnou všeobecnou sadzbou ohraničená len hornou hranicou, z čoho je zjavné, že ani samotný zákon neurčuje,

ktoré porušenie povinnosti je závažné a ktoré menej závažné tak, ako je to v Trestnom zákone. Trestný zákon v jednotlivých ustanoveniach určuje samostatne sadzbu za spáchanie trestného činu, z čoho sa dá odvodiť aj závažnosť spáchaného skutku, čo sa nedá povedať o zákone č. 250/2007 Z.z. alebo o zákone č. 108/2000 Z.z. Krajský súd taktiež nijakým spôsobom nekonkretizoval, aké obdobie je relevantné v prípade zohľadňovania predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia na iné, následné správne konanie. Uvedené by bolo teda na posúdení konkrétneho orgánu dohľadu, čo by mohlo vyústiť do chaosu v oblasti (ne)sankcionovania istých subjektov a vzniku dôvodnej obavy zo strany iných kontrolovaných subjektov z uplatňovania svojvôle zo strany orgánu dozoru. Akceptovaním predmetného právneho záveru by sa založil stav závažnej právnej neistoty. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na zásadu uvedenú v § 3 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“). Právny názor krajského súdu o tom, že správne orgány sa neriadili uvedenou absorpčnou zásadou, kde premietnutie tejto zásady pochádzajúcej z trestného práva do správneho práva nebráni vzniku situácie, pri ktorej jedno protiprávne konanie bude posudzované a sankcia bude ukladaná na základe iného právneho predpisu tým, že uložili nezákonne dve pokuty za viaceré porušenia (hoci rozličných) právnych predpisov, hoci v danom prípade viacero správnych deliktov bolo spáchaných viacerými konaniami žalobcu (neuvedenie sídla na webovej stránke žalobcu, skoncipovanie všeobecných obchodných podmienok v rozpore so zákonom), považuje žalovaný za rozporný s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, s príslušným zákonom č. 108/2000 Z.z. a so zásadami správneho konania, a teda vec za nesprávne právne posúdenú. Žalovaný má za to, že vec bola z jeho strany správne právne posúdená, keďže na spoľahlivo zistený skutkový stav bol aplikovaný príslušný zákon č. 108/2000 Z.z., za porušenie ktorého vyplývala správnomu orgánu povinnosť uložiť pokutu, a teda dôvod na zrušenie rozhodnutia žalovaného a vrátenia veci na ďalšie konanie tu nie je.

III.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline vo veci samej ako vecne správny potvrdil a zároveň si uplatnil na náhradu trovy odvolacieho konania vo výške 177,86 €.

V dôvodoch uviedol, že povinnosť správneho orgánu postupovať spôsobom uvedeným v rozsudku krajského súdu pri ukladaní administratívnych trestov vychádza z čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý sú aj správne orgány povinné dodržiavať. Preto sa žalobca nestotožnil s nemožnosťou aplikovateľnosti uvedenej zásady pri správnom trestaní zo strany žalovaného. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/28/2007 zo dňa 06.03.2008 a sp. zn. 8Sžo/147/2008. Žalobca uviedol, že žalovaný má v zmysle aplikácie uvedenej zásady najskôr stanoviť tresty za protiprávne konanie a až následne, po takomto stanovení trestnej sadzby použiť absorpčnú zásadu. Podľa žalobcu je pre uplatnenie absorpčnej zásady podstatným stanovenie jednotlivých trestov pre každé protiprávne konanie, keďže až následne dochádza k úvahám, aká sankcia bude uložená.

K námietke žalovaného ohľadom objektívnej zodpovednosti žalobca uviedol, že stanovenie zodpovednosti a pravidiel pre ukládanie trestov sú dva odlišné právne inštitúty, ktoré spolu nesúvisia, pričom stanovenie druhu zodpovednosti nemá žiadny význam pre uloženie trestu a pre pravidlá jeho uloženia. Žalobca poukázal na to, že v prípade, ak by nebola za použitia absorpčnej zásady uložená sankcia neznamenalo by to, že protiprávne konajúca osoba nebude postihnutá za takého protiprávne konanie. Sankcia jej totiž jednoznačne uložená bude v súlade s právnymi predpismi, avšak bude obsiahnutá v jednej sankcii. V danom prípade nejde o odpustenie pokuty alebo uloženie pokarhania či upozornenia.

Vo vzťahu k tvrdenému spoločenskému záujmu, ktorý je podľa názoru žalovaného odlišný pri ochrane spotrebiteľa podľa zákona č. 208/2000 Z.z. a zákona č. 250/2007 Z.z., a teda nie je možný súbeh deliktov rovnakej právnej kategórie, má žalobca za to, že tvrdenie žalovaného nie je správne a v súlade so skutočným stavom. Pri aplikácii oboch zákonov je ich jednoznačným účelom práve ochrana spotrebiteľa a to bez ohľadu na to, pred akým konkrétnym konaním má byť spotrebiteľ chránený. Posúdenie deliktov podľa uvedených zákonov jednoznačne vychádza z jedného princípu a jedného účelu,

ktorým je ochrana spotrebiteľa a snaha o zamedzenie protiprávneho konania. V takom prípade nie je žiadny relevantný dôvod pre nepoužitie absorpčnej zásady, pri ktorej je hlavnou úlohou správneho orgánu posúdiť závažnosť deliktu a uložiť úhrnný trest podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov a to predovšetkým s ohľadom na charakter individuálneho objektu deliktu, čiže záujem, proti ktorému delikt smeruje a ku ktorému je ochrana právnym predpisom určená.

Ohľadom závažnosti spáchaného deliktu žalobca uviedol, že je úlohou správneho orgánu stanoviť výšku sankcie za protiprávne konanie, a teda tým aj určiť závažnosť protiprávneho konania. Návod k určení závažnosti konania vo vzťahu k stanoveniu najzávažnejšieho deliktu uviedol aj Najvyšší súd SR, ktorý poukázal na potrebu posudzovať závažnosť s ohľadom na charakter individuálneho objektu deliktu, čiže záujem, proti ktorému delikt smeruje a ku ktorému je ochrana právnym predpisom určená. Správna úvaha je určitým stupňom voľnosti rozhodovania správneho orgánu, ktorý mu umožňuje v medziach zákona prijať také rozhodnutie, aké v rámci konkrétneho prípadu zväží za najvhodnejšie a to prípadne na základe určitých zákonných kritérií, teda v žiadnom prípade nejde o svojvoľu. Uplatnenie inštitútu správnej úvahy je formulované normami správneho práva ako možnosť, resp. povinnosť správneho orgánu, pričom podmienkou jeho uplatnenia je zákonný základ, prípustnosť použitia a vymedzenie hraníc jeho použitia. Krajský súd posudzoval prípad, kedy boli jednou kontrolou zistené viaceré porušenia zákonov, pričom ustálil, že v takomto prípade nie je možné, aby správny orgán uložil viacero sankcií za protiprávne konania zistené pri jednej kontrole bez ohľadu na to, či išlo o porušenie jedného alebo viacerých zákonov.

IV.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca voči výroku o náhrade trov odvolanie a navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, aby mu bola priznaná náhrada trov konania za úkon právnej služby - spísanie stanoviska zo dňa 14.10.2014 vo výške 170,45 €, a teda náhrad trov prvostupňového konania v celkovej výške 581,35 €. Krajský súd nepriznanie náhrady trov konania spočívajúcich v náhrade trov právneho zastúpenia za úkon - spísanie stanoviska zo dňa 14.10.2014 odôvodnil neúčelnosťou takéhoto úkonu právnej služby pre uplatnenie práva žalobcu. Podľa názoru žalobcu krajský súd vec nesprávne právne posúdil a ohľadom nepriznanej náhrady trov konania svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil. Podľa názoru žalobcu išlo o účelne vykonaný úkon, keďže považoval za nevyhnutné podať písomné stanovisko k vyjadreniu žalovaného.

Žalovaný sa k uvedenému odvolaniu žalobcu nevyjadril. Odvolanie mu bolo doručené dňa 18.12.2014.

V.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle ust. § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t.j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia zverejnené najmenej 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk <., rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vychádzal zo skutkového stavu, ktorý podrobne v odôvodnení rozsudku popísal krajský súd, preto pre účastníkov konania známe fakty a skutočnosti nebude nadbytočne opakovať a len v stručnosti z neho vyberá nasledovné:

Z obsahu predloženého súdneho a administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že žalobca bol

kontrolovaný na dodržiavanie zákona č. 250/2007 Z.z., zákona č. 108/2000 Z.z. a zákona č. 22/2004 Z.z. z dôvodu prešetrenia podnetu č. 11/2013. V predmetnom podnete spotrebiteľ poukazoval na to, že na webovej stránke žalobcu nie sú uvedené ceny s DPH. Bolo zistené pochybenie ohľadom nesprávne uvedeného sídla žalobcu. Kontrola pokračovala dňa 08.02.2013, pri ktorej boli zistené pochybenia týkajúce sa informovania spotrebiteľa pred uzavretím zmluvy na diaľku. Boli zistené ďalšie pochybenia týkajúce sa Všeobecných obchodných podmienok internetového veľkoobchodu ATRIA.SK, konkrétne čl. 4 - odstúpenie od kúpnej zmluvy - bod 1, bod 3, ktorými žalobca porušil zákon č. 250/2007 Z.z. a zákon č. 108/2000 Z.z., ďalej čl. 4 bod 4, ktorá podmienka je v rozpore s Občianskym zákonníkom, čl. 4 bod. 5. Žalovaným bolo vydané ešte rozhodnutie č. SK/0405/99/2013 zo dňa 22.11.2013, ktorým zmenil prvostupňové rozhodnutie Inšpektorátu SOI so sídlom v Žiline pre Žilinský kraj č. P/0068/05/2013 zo dňa 23.04.2013. Týmto prvostupňovým rozhodnutím bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 460,- € za porušenie povinnosti podľa § 4 ods. 2 písm. a/, b/ v nadväznosti na § 3 ods. 1, 3, § 5 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. za porušenia zákona, ktoré boli zistené pri kontrole vykonanej dňa 25.01.2013 a 08.02.2013 v prevádzke žalobcu, pri ktorých bolo zistené, že žalobca vo svojich Všeobecných obchodných podmienkach ukladal spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, upieral spotrebiteľovi právo podľa § 3, nedodrжал zákaz klamania spotrebiteľa, keď uvádzal neúplné, nepresné a nejasné údaje.

Podľa § 10 ods. 1 písm. a/ zákona č. 108/2000 Z.z. v znení účinnom k 25.01.2013 pri zásielkovom predaji je predávajúci povinný pred uzavretím zmluvy na diaľku súčasne s ponukou tovaru alebo služby spotrebiteľovi oznámiť svoju totožnosť, trvalý pobyt a živnostenské oprávnenie, ak zásielkový predaj vykonáva fyzická osoba, obchodné meno a sídlo, ak zásielkový predaj vykonáva právnická osoba.

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 108/2000 Z.z. dozor nad dodržiavaním tohto zákona vykonávajú orgány dozoru podľa osobitných predpisov.

Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 108/2000 Z.z. orgán dozoru predávajúcemu uloží pokutu do 16 500 eur, ak porušil ustanovenia § 3, 6, § 7 ods. 1, 3 a 4, § 7a ods. 3, 4, 6, 7 a 10, § 7b ods. 1 až 4, § 8 ods. 4 a 5, § 10 ods. 1 až 4, § 12 ods. 4 a 7 a § 13 ods. 1, 3 a 4.

Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 108/2000 Z.z. pri ukladaní pokuty podľa odseku 2 orgán dozoru prihliada na závažnosť porušenia povinností alebo zákazu, čas ich trvania a škodlivé následky.

Podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbíhajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia správne uviedol, že na administratívne trestanie je potrebné primerane aplikovať zásady trestného konania. V súvislosti s analógiou v správnom práve, ako jedným z interpretačných postupov, bola doktrína dosť nejednoznačná, čo zhrnul Ústavný súd ČR v náleze Pl. ÚS 21/04 zo dňa 26.04.2005: „Absenci procesní úpravy správního řízení lze rozhodovací činností správních orgánů a judikaturou soudů kompenzovat použitím analogie. Doktrína zastává ale v této souvislosti velmi nejednoznačná stanoviska. Petr Průcha analogii v obecnosti odmítá: "Pro aplikaci a interpretaci norem správního práva platí, že použití analogie u nich nepřichází v úvahu, což svým způsobem vyplývá přímo z jejich povahy." (P. Průcha, Správní právo. Obecná část. Brno 2003, s. 70). Zdržlivý postoj k analogii ve správním právu zastává i Petr Hajn: "analogie jakožto právní institut slouží k vykrývání mezer v právu a uplatní se zejména v právu soukromém. Ve veřejném právu a ve správním řízení si při použití tohoto institutu musíme ukládat značnou rezervovanost." (P. Hajn, Analogie jako právní institut a jako způsob usuzování. Několik poznámek k analogii v právu (nejen) správním. Právník, č. 2, 2003, s. 123). S ohledem na čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny Milan Kindl formuluje zásadu, dle níž "analogie ve veřejném právu nelze použít v neprospěch toho, kdo vykonavatelem veřejné

moci není", z čehož plyne, že "jí může být užito v jeho prospěch" (M. Kindl, Malá úvaha o analogii ve veřejném právu. Právník, č. 2, 2003, s. 133). Obdobné stanovisko zastává i Vladimír Sládeček: "Může se zdát, že prostor pro použití analogie ve správním, resp. veřejném právu je beznadějně omezen či spíše zcela vyprázdněn zakotvením ústavních principů - limitů uplatňování veřejné (státní) moci (zejm. čl. 2 odst. 3 Ústavy, čl. 2 odst. 2 a čl. 4 odst. 1 Listiny) ..., to však neznamená holou nemožnost její aplikace, byť by se patrně nemělo jednat o úkaz častý .. použití analogie zákona nebo analogie práva ve správním právu (ať již hmotném nebo procesním) přichází v úvahu, jestliže přinese (jednoznačný) prospěch účastníku řízení či právního vztahu správního práva." (V. Sládeček, Obecné správní právo. Praha 2005, s. 130). Dle Vladimíra Vopálky "pokud je úprava nedostatečná, nezbyvá než se opřít podle analogie i o některé instituty správního řádu, pokud to ovšem povaha věci nevyklučuje, a o obecné zásady správního (procesního) práva (D. Hendrych a kol., Správní právo. Obecná část. 5. vyd., Praha 2003, s. 359).“

Analogiou v správním trestání sa zaoberal aj Najvyšší správny súd ČR v rozsudku 1As/27/2008-67 zo dňa 16.04.2008 a uviedol: „Použití analogie ve správním trestání je přípustné, a to v omezeném rozsahu, pouze tam, kdy to, co má být aplikováno, určitou otázku vůbec neřeší, nevede-li takový výklad k újmě účastníka řízení a ani k újmě na ochraně hodnot, na jejichž vytváření a ochraně je veřejný zájem“.

„Na použitie analógie v správnom trestaní by teda mali existovať tri kumulatívne podmienky: medzera v zákone, použitím analógie neutrpí páchatel' a zároveň jej použitím neutrpí príslušný chránený záujem.“ (Kukliš, L.: Správne trestanie v judikatúre NS SR (súčasný vývoj). In: Správne súdnictvo a rekodifikácia civilného práva procesného. Pôsobnosť a organizácia správneho súdnictva v Slovenskej republike. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie, Bratislava, Univerzita Komenského v Bratislave, právnická fakulta, 2012, s. 327 - 336.)

Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sž/18, 22, 23, 24/2011 zo dňa 24.11.2011 vyplýva, že „čl. 6 ods. 1 prvá veta dohovoru hovorí „o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia“ je podľa názoru Najvyššieho súdu SR nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívnoprávna zodpovednosť. Napokon aj Odporúčanie výboru ministrov č. R (91) pre členské štáty o správnych sankciách, ktoré bolo schválené Výborom ministrov 13. februára 1991 na 452. Zasadnutí zástupcov ministrov odporúča vládam členských štátov, aby sa vo svojom práve aj praxi riadili zásadami, ktoré vyplývajú z tohto odporúčania. Pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti tohto odporúčania, je v ňom uvedené, že sa vzťahuje na správne akty, ktorými sa ukladá postih za správanie, ktoré je v rozpore s uplatniteľnými pravidlami, či už ide o pokuty alebo iné opatrenia trestnej povahy bez ohľadu na to, či majú peňažnú alebo inú povahu. Tieto druhy postihu sa považujú za správne sankcie. Podľa zásady č. 6 tohto odporúčania je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle rezolúcie (77)31 aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní.“

Na druhej strane L. Kukliš vo svojom článku Správne trestanie v judikatúre NS SR (súčasný vývoj) uvádza, že aplikovanie trestnoprávných princípov nie je analógiou. Odporúčanie výboru ministrov Rady Európy č. R/91/1 neobsahuje požiadavku, aby sa na správne trestanie, v prípade predpisov, ktoré nemajú špeciálnu úpravu ukladania sankcií, aplikovali analogicky ustanovenia právnych predpisov, ktoré takúto úpravu majú. Požadujú len, aby sa uplatňovali rovnaké princípy.

V tejto súvislosti je však potrebné prihliadať aj na to, že Európsky súd pre ľudské práva rozlišuje medzi tzv. „tvrdým trestným právom“, kde ide o obvyklé trestné konanie proti fyzickej osobe s vysokým stupňom spoločenskej nebezpečnosti, za ktoré môže byť uložený aj trest odňatia slobody a medzi „ostatnými deliktami“, pri ktorých nie je nevyhnutné uplatňovať trestnoprávne záruky v plnom rozsahu (z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžhu/1/2013 zo dňa 09.06.2015).

Účelom absorpčnej zásady je eliminácia neprimerane vysokých sankcií. Je potrebné brať do úvahy množstvo spáchaných administratívnych deliktov a adekvátne podľa toho uložiť výšku sankcie. Z

hľadiska rozhodovacej praxe je potrebné posudzovať, či bol naplnený účel absorpčnej zásady tak, aby výsledná sankcia neprekročila hornú hranicu zákonného rozmedzia sankcie za delikt, ktorý bol najzávažnejší. Správny orgán bude v ďalšom konaní postupovať tak, ako uviedol krajský súd v napadnutom rozsudku, teda má za úlohu zohľadniť právoplatne uloženú sankciu za iný správny delikt, v prípade ukladania úhrnného trestu. Z hľadiska posudzovania obdobia, ktoré je relevantné v prípade zohľadňovania predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia na iné následné správne konania, senát odvolacieho súdu uvádza, že absorpčnú zásadu je možné aplikovať najmä v prípadoch, keď boli viaceré porušenia právnych predpisov zistené jednou kontrolou daného subjektu. Zákon nevyžaduje, aby správne orgány pri správnom trestaní a aplikácie absorpčnej zásady zohľadňovali staršie rozhodnutia z predchádzajúceho obdobia. Takéto obdobie by nebolo možné v praxi správneho trestania ani jednoznačne vymedziť. V prejednávanom prípade boli jednou kontrolou zistené viaceré porušenia zákona, a preto bolo namieste uložiť úhrnnú sankciu za všetky spáchané delikty. Týmto nebude narušená ani povinnosť orgánu dozoru postihovať každé zistené porušenie povinnosti v intenciách porušeného zákona. Správny orgán nemá v danom prípade povinnosť a ani možnosť pokutu odpustiť, či ako sankciu uložiť napr. upozornenie na porušenie zákona. Keďže za spáchané delikty bude uložená úhrnná sankcia, nemožno dospieť k záveru, že menej závažné delikty nebudú sankcionované na základe aplikácie absorpčnej zásady. Následne, ak bude zistené opakované porušenie povinnosti, môže byť z toho dôvodu uložená vyššia sankcia.

Žalovaný namietal, že posudzovanie jedného protiprávneho konania izolovane a ukladanie samostatnej sankcie zaň podľa iného právneho predpisu je podľa jeho názoru potrebné vyhodnotiť ako nezákonný postup.

Senát odvolacieho súdu uvádza, že ak boli zistené porušenia rôznych právnych predpisov tým istým správnym orgánom, bude potrebné vo výroku správneho rozhodnutia uviesť všetky právne predpisy, ktorých porušenie bolo zistené. Sankcia sa v tom prípade ukladá podľa oboch (viacerých) právnych predpisov, ktoré sa uvádzajú v rozhodnutí, sankcia má však úhrnné vyjadrenie spočívajúce v jednej sume. Tento procesný postup je osobitne nevyhnutné dodržať v prípadoch, v ktorých porušenie viacerých právnych predpisov bolo zistené tým istým správnym orgánom, pri tej istej kontrole. Správny orgán má viesť o týchto porušeníach spoločné administratívne konanie a nevyučovať jednotlivé porušenia na samostatné konanie. Vylúčením skutkov na samostatné konanie sa stráca pohľad na komplexný skutok pričom len za komplexne posúdený skutok môže byť uložená primeraná sankcia, ktorá zodpovedá viacerým porušeniam zákona. V prípade, že správny orgán viedol samostatné konania, musí v odôvodnení neskoršieho rozhodnutia vyjadriť aké súvisiace porušenie zákona predchádzalo, aká bolo uložená sankcia a ako zohľadnil túto skutočnosť vo výroku o sankcii.

Žalobca podal odvolanie voči rozsudku v časti nepriznanej náhrady trov konania za úkon právnej služby - spísanie stanoviska zo dňa 14.10.2014. Najvyšší súd SR v tejto časti zmenil rozsudok a žalobcovi priznal na náhradu trov konania aj za predmetný úkon právnej služby vo výške 134,- € + režijný paušál 8,04 € + 20 % DPH = 170,45 €. Žalobcovi patrí náhrada trov prvostupňového konania tak, ako ich vypočítal krajský súd v napadnutom rozsudku vo výške 70,- € (súdny poplatok) + 340,90 € + 170,45 € za spísanie stanoviska zo dňa 14.10.2014 spolu vo výške 581,35 €, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť právnemu zástupcovi žalobcu do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku za dva úkony právnej služby - odvolanie zo dňa 11.12.2014 voči výroku o trovách konania vo výške 67,- € + režijný paušál 8,04 € + 20 % DPH = 90,05 € a za vyjadrenie k odvolaniu vo výške 139,83 € + režijný paušál 8,39 € + 20 % DPH = 177,86 €. Výška náhrady trov odvolacieho konania spolu predstavuje sumu 267,91 €.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustn